PWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU ADDYSG AC IEUENCTID
5 HYDREF 2017

Cofnodion cyfarfod Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Addysg ac Ieuenctid Cyngor Sir y Fflint a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora Delyn, Neuadd Y Sir, Yr Wyddgrug, CH7 6NA ddydd Iau, 5 Hydref 2017.

YN BRESENNOL: David Healey (Cadeirydd)
Y Cynghorwyr: Geoff Collett, Patrick Heesom, Dave Hughes, Kevin Hughes, Tudor Jones, Dave Mackie ac Ian Smith

AELODAU CYFETHOLEDIG: Lynn Bartlett a David Hytch

DIRPRWYON: Y Cynghorwyr Mike Allport (ar gyfer Sian Braun), a Gladys Healey (ar gyfer Andy Dunbobbin)

HEFYD YN BRESENNOL: Y Cynghorwyr Cindy Hinds a Carolyn Thomas

YMDDIHEURIADAU: Y Cynghorydd David Williams. Mrs Rebecca Stark. Prif Swyddog Dros Dro (Addysg ac Ieuenctid)

CYFRANWYR: Y Cynghorydd Aaron Shotton (Arweinydd y Cyngor ac Aelod Cabinet Cyllid), Y Cynghorydd Ian Roberts (Aelod Cabinet Addysg), Prif Weithredwr, Prif Swyddog (Strydwedd a Chludiant), Rheolwr Cyllid Corfforaethol, Rheolwr Cyllid (Addysg ac Ieuenctid), Uwch Reolwr Systemau Gwella Ysgolion, ac Uwch Reolwr, Cynllunio a Darpariaeth Ysgolion. (Ar gyfer cofnod rhif 19) Mr Alwyn Lloyd Jones – Cyfarwyddwr Cynorthwyol ar gyfer GwE, Mr Elfyn Vaughan Jones – Arweinydd Uwchradd Rhanbarthol ar gyfer GwE, a Mr Martyn Froggett – Arweinydd Craidd Uwchradd ar gyfer Sir y Fflint

HEFYD YN BRESENNOL:
Hwylusydd Trosolwg a Chraffu Addysg ac Ieuenctid a Swyddog Gwasanaethau Democrataidd

15. DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd y Cynghorydd Ian Smith gysylltiad personol yn eitem 4 ar y rhaglen – Comisiynu a Gweithredu Cludiant i'r Ysgol, oherwydd ymgysylltiad agos aelod o'i deulu.

Datganodd y Cynghorydd Tudor Jones gysylltiad personol yn eitem 8 ar y rhaglen - Trefniadaeth yr Ysgol, fel Aelod Ward lleol ar gyfer ysgol a enwir yn yr adroddiad.

Datganodd y Cynghorydd Patrick Heesom gysylltiad personol yn eitem 8 ar y rhaglen hefyd - Trefniadaeth yr Ysgol, fel Aelod a fynychodd cyfarfodydd llywodraethwr yr ysgol.

Datganodd Mr David Hytch gysylltiad personol yn eitem 8 ar y rhaglen, fel Cadeirydd Llywodraethwyr yr ysgol ffederal a nodir yn yr adroddiad.

16. COFNODION

Roedd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor a gynhaliwyd ar 28 Gorffennaf 2017 wedi
eu dosbarthu i Aelodau gyda'r rhaglen.

PENDERFYNWYD:

Cymeradwyo'r cofnodion fel cofnod cywir a'u llofnodi gan y Cadeirydd.

17. Y DIWEDDARAF AR GOMISIYNU A GWEITHREDU CLUDIANT I'R YSGOL

Cyfeiriodd y Prif Weithredwr at y papur ategol a gafodd ei ddosbarthu yn y cyfarfod i roi diweddariad ar broses ail-gaffael y llwybrau cludiant gan yr Uned Trafnidiaeth Integredig. Cynghorodd mai pwrpas y papur oedd esbonio digwyddiadau diweddar a heriau gweithredol yn ystod y trawsnewid i'r llwybrau a'r gweithredwyr cludiant newydd, er mwyn rhoi sicrwydd bod y gwasanaethau wedi dychwelyd i'r drefn arferol, ac i ystyried sut i wella trefniadau ar gyfer y dyfodol.

Esboniodd y Prif Swyddog (Strydwedd a Chludiant) fod y Cyngor wedi wynebu cyfres unigryw o sefyllfaoedd oherwydd y symud i ddull newydd o gaffael, ail-dendro llwybrau newydd fel ymarfer unigol, a rheoli'r cyfnod o drawsnewid yn ystod toriad gwyliau'r haf i ysgolion.   Bu iddo adrodd ar y trawsnewid i lwybrau a gweithredwyr cludiant newydd, yr heriau a brofwyd, a'r gwelliannau allweddol ar gyfer y dyfodol. Wrth ddod i gasgliad, sicrhaodd y Prif Swyddog na fu unrhyw risg i ddisgyblion a bod darpariaeth cludiant i'r ysgol wedi'i gynnal drwy gydol y broses drawsnewid.

Gwnaeth y Cynghorydd Aaron Shotton sylw ar yr angen i adolygu a rhesymoli darpariaeth cludiant ysgol, a dywedodd fod nifer o'r anghysondebau yn y trefniadau gweithredu presennol wedi'u nodi. Roedd yr adolygiad wedi arwain at nifer o welliannau a fyddai'n lleihau risg a gwneud y mwyaf o ddarpariaeth gwasanaeth ar gyfer y dyfodol.

PENDERFYNWYD:

Nodi'r adroddiad diweddaru.

Nodi'r adroddiad diweddaru.

18. RHAGOLWG ARIANNOL A CHAM UN Y GYLLIDEB 2018/19

Cyflwynodd y Prif Weithredwr yr adroddiad ar y rhagolwg ariannol cyfredol ar gyfer 2018/19 ac ar gynigion Cam 1 Cyllideb Refeniw Cronfa'r Cyngor ar gyfer 2018/19. Rhoddodd wybodaeth a chyd-destun cefndirol, gan gynghori bod yr opsiynau newydd ar gyfer y portffolio Addysg ac Ieuenctid, y pwysau ariannol, a'r amserlen ar gyfer y broses pennu cyllideb wedi'u nodi yn

yr adroddiad. Cyfeiriodd y Prif Weithredwr hefyd at y Model Gweithredu Addysg ac Ieuenctid, a'r Datganiad Atgyfnerthu a oedd wedi'u hatodi i'r adroddiad. Dywedodd fod y Setliad Llywodraeth Leol Cymru dros dro i'w gyhoeddi ar 10 Hydref.

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Corfforaethol ar y rhagolwg ariannol a'r pwysau cenedlaethol, lleol, chwyddiant a'r gweithlu, fel y manylir yn yr adroddiad sy'n benodol i'r portffolio Addysg ac Ieuenctid. Adroddodd y Rheolwr Cyllid ar y pwysau cyfredol mewn perthynas â Chyllideb Ysgolion.

Mewn ymateb i sylw gan y Cynghorydd Patrick Heesom yn ymwneud â darpariaeth Gwasanaeth Ieuenctid, rhoddodd y Prif Weithredwr sicrwydd y byddai'r ddarpariaeth yn y gyllideb sylfaenol, fel y mae'n sefyll, yn cael ei chadw.

Mynegodd Lynn Bartlett bryderon ar effaith lleihau addysg feithrin a gwnaeth sylw ar werth hirdymor addysg yn y blynyddoedd cynnar.

PENDERFYNWYD:

Bod y Pwyllgor yn fodlon â'r ymagwedd a gymerir i Gam Un y Gyllideb yn y portffolio Addysg.

19. MODEL RHANBARTHOL DIWYGIEDIG AR GYFER CEFNOGAETH YSGOLION UWCHRADD

Cyflwynodd y Prif Weithredwr adroddiad i roi trosolwg o'r trefniadau newydd yn y Gwasanaeth Gwella Ysgolion Rhanbarthol i roi gwell cefnogaeth i ysgolion uwchradd, a ddaeth i rym ym mis Medi 2017.

Esboniodd Uwch Reolwr Interim y Systemau Gwella Ysgolion fod adolygiad diweddar o berfformiad ysgol gan GwE wedi tynnu sylw at bryderon am berfformiad ysgolion uwchradd ar draws Rhanbarth Gogledd Cymru. Daeth yr adolygiad i'r casgliad hefyd nad oedd y model gweithredu gwreiddiol o raniad 80/20 o adnoddau o blaid ysgolion cynradd yn addas i'r pwrpas bellach a bod angen cyfeirio mwy o adnoddau at ysgolion uwchradd i sicrhau gwelliant cyflym. Cyflwynodd Mr Alwyn Lloyd Jones – Cyfarwyddwr Cynorthwyol GwE, Mr Elfyn Vaughan Jones – Arweinydd Uwchradd Rhanbarthol GwE, a Mr Martyn Froggett – Arweinydd Craidd Uwchradd ar gyfer Sir y Fflint, a'u gwahodd i adrodd ar y sail resymegol ar gyfer newid, gan ddarparu trosolwg o sut y byddai'r model rhanbarthol diwygiedig ar gyfer cefnogi ysgolion uwchradd yn cael ei weithredu.

Gwnaeth y Cynghorydd Dave Mackie sylw ar berfformiad ysgolion uwchradd yn Sir y Fflint, gan roi gwybodaeth ar ganran y disgyblion a gyrhaeddodd lefel 2 ac uwch rhwng 2013 a 2016 mewn ysgolion uwchradd, fel enghraifft o'i bryderon. Wrth ymateb i'r materion a godwyd, cydnabu GwE yr angen i wella gan ddweud bod cynnydd yn cael ei wneud. Rhoddodd

swyddogion GwE sicrwydd hefyd fod ysgolion uwchradd Sir y Fflint yn perfformio'n dda o gymharu ag awdurdodau eraill.

Yn ystod trafodaethau, ymatebodd swyddogion i'r sylwadau a'r pryderon pellach a godwyd ynghylch y data a ddarparwyd yn yr adroddiad yn ymwneud â pherfformiad ysgolion, yn seiliedig ar feincnodau a chymhwysedd prydau ysgol am ddim.

Cododd Mr David Hytch y mater o recriwtio athrawon, gan wneud sylw ar broblem recriwtio athrawon pynciau arbenigol, a chyfeirio at Fathemateg fel enghraifft. Cytunodd y Cynghorydd Ian Roberts gyda'r sylwadau a wnaed gan Mr Hytch ar y mater recriwitio a chadw athrawon yn ysgolion Sir y Fflint, gan awgrymu efallai y bydd y Pwyllgor am anfon llythyr arall at Ysgrifennydd Cabinet Llywodraeth Cymru dros Addysg i amlinellu ei bryderon, a chytunwyd ar hyn gan y Pwyllgor. Cytunwyd hefyd y byddai'r Hwylusydd yn dosbarthu copi o'r llythyr blaenorol a gafodd ei anfon at Ysgrifennydd Cabinet Llywodraeth Cymru dros Addysg, yn ogystal ag ymateb y Gweinidog.

Yn ystod trafodaeth, codwyd materion pellach cefnogaeth ar gyfer penaethiaid, iechyd a lles staff ysgolion, balans rhwng gwaith a bywyd personol, a rhaglenni arweinyddiaeth gynaliadwy.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod y Pwyllgor yn cefnogi'r newidiadau i'r model cefnogaeth ranbarthol ar gyfer cefnogi ysgolion uwchradd;

(b) Bod y Pwyllgor yn cydnabod y gefnogaeth uwch ar gyfer ysgolion uwchradd a'r newidiadau a ddyluniwyd i wella perfformiad ysgolion yn Sir y Fflint; a

(c) Bod yr Hwylusydd yn ysgrifennu at Ysgrifennydd Cabinet Llywodraeth Cymru dros Addysg, ar ran y Pwyllgor, gan amlinellu ei bryderon ynghylch recriwtio athrawon.

20. DEILLIANNAU DYSGWYR 2017

Cyflwynodd Uwch Reolwr Interim Systemau Gwella Ysgolion adroddiad i hysbysu'r Pwyllgor ynghylch y deilliannau dysgwyr wedi'u dilysu ar gyfer y Cyfnod Sylfaen, Cyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 3, ac i rannu'r deilliannau dros dro i ddysgwyr ar gyfer Cyfnod Allweddol 4 a 5. Dywedodd fod yr adroddiad hefyd yn cymharu perfformiad Sir y Fflint â chynghorau eraill yng ngogledd Cymru a Chymru gyfan.

Rhoddodd yr Uwch Reolwr Interim wybodaeth gefndir, gan esbonio bod atodiadau unigol wedi'u hatodi i'r adroddiad a oedd yn rhoi dadansoddiad manwl o berfformiad pob cyfnod allweddol ar gyfer 2017, gan gynnwys cymariaethau i'r flwyddyn flaenorol ac i gyfartaleddau cyfredol Cymru. Gofynnwyd i'r Pwyllgor nodi cyrhaeddiad plant a phobl ifanc Sir y Fflint ar

gyfer 2016-17 yn y Cyfnod Sylfaen, Cyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 3, a'r data dros dro ar gyfer Cyfnod Allweddol 4 a 5.

Talodd y Cynghorydd Ian Roberts deyrnged i waith caled ysgolion wrth gyflawni perfformiad da a gwell, uwchlaw'r lefelau disgwyliedig, ym mhob dangosydd yn y Cyfnod Sylfaen a Chyfnodau Allweddol 2 a 3. Nodwyd perfformiad dros dro Sir y Fflint yng Nghyfnodau Allweddol 4 a 5 hefyd. Awgrymodd y gallai'r Pwyllgor fynegi ei llongyfarchiadau a diolch i ysgolion am eu gwaith caled a'u cyflawniadau.

Yn ystod y drafodaeth, ymatebodd yr Uwch Reolwr Dros Dro i'r sylwadau a wnaed o amgylch y gwahaniaeth o ran cyrhaeddiad yn y Gymraeg rhwng bechgyn a merched, a'r newid mewn safle ar gyfer Technoleg Gwybodaeth yn 2017.

PENDERFYNWYD

(a) Bod y Pwyllgor yn nodi cyrhaeddiad plant a phobl ifanc Sir y Fflint ar gyfer 2016-17 yn y Cyfnod Sylfaen, Cyfnod Allweddol 2 a Chyfnod Allweddol 3, a'r data dros dro ar gyfer Cyfnod Allweddol 4 a 5; a

(b) Bod y Pwyllgor yn cael y ffigurau cyrhaeddiad dilys ar gyfer Cyfnod Allweddol 4 a Chyfnod Allweddol 5 mewn cyfarfod yn y dyfodol.

21. TREFNIADAETH YSGOLION

Cyflwynodd yr Uwch Reolwr, Cynllunio a Darpariaeth Ysgolion, adroddiad i roi'r diweddaraf ar Ffederasiwn a chynigion trefniadaeth ysgolion eraill.

Rhoddodd yr Uwch Reolwr wybodaeth gefndirol a chyd-destun a chyfeiriodd at yr ystyriaethau allweddol, fel y nodwyd yn yr adroddiad, ynghylch y prosiect gwella cyfalaf yn Ysgol Uwchradd Cei Connah, a oedd hefyd yn cwmpasu gwaith i ddymchwel rhannau o hen adeilad Ysgol Uwchradd John Summers, a'r cynllun arfaethedig ym Mhenyffordd i uno'r trefniant safle rhanedig presennol a dod â'r holl ddarpariaeth gynradd i un safle.

Yn ystod trafodaeth, ymatebodd yr Uwch Reolwr i'r sylwadau a'r pryderon a godwyd ynghylch Ffederasiwn a threfniadaeth ysgolion. Dywedodd fod diweddariad ar faterion trefniadaeth ysgolion Ffederasiwn, cenedlaethol a lleol, wedi'i atodi i'r adroddiad.

PENDERFYNWYD

Nodi cynnydd y Rhaglen Moderneiddio Ysgolion.

22. RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL

Cyflwynodd yr Hwylusydd Trosolwg a Chraffu Addysg ac Ieuenctid y Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol gyfredol er mwyn ei hystyried.

Yn ystod y drafodaeth, dywedodd y Cynghorydd Ian Roberts fod Llywodraeth Cymru wedi atal newidiadau arfaethedig i'r Cwricwlwm ac felly dylid dileu'r eitem Diwygio'r Cwricwlwm a drefnwyd ar gyfer cyfarfod 23 Tachwedd o'r flaenraglen waith am y tro.

PENDERFYNWYD:

(a) Yn amodol ar yr uchod, bod y Pwyllgor yn cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol ddrafft; a

(b) Bod yr Hwylusydd, wrth ymgynghori gyda Chadeirydd y Pwyllgor, yn cael ei awdurdodi i amrywio'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol rhwng cyfarfodydd, yn ôl yr angen.

23. PRESENOLDEB AELODAU O'R WASG A'R CYHOEDD

Nid oedd unrhyw aelodau o'r cyhoedd nac unrhyw aelodau o'r wasg yn bresennol.

(Cychwynnodd y cyfarfod am 2.00pm a daeth i ben am 4.47pm)

……………………….
Cadeirydd